

behoorlijk maatregelen tegen de verzamelingen der uitgewekenen waren genomen. Terwijl daarbij de hoop werd kenbaar gemaakt tot dit uiterste niet te moeten komen, en de onvermijdelijke gevolgen verre te houden, die het na zich zoude sleepen, zoo van de zijde van het Opperhoofd en de standen des Rijks, als van die der andere Souvereinen, vereenigd tot bewaring van de politieke rust, de zekerheid en eer der Kronen ⁶⁶).

29 December d.a.v. voorspelt Brissot de vorming eener heilige coalitie tusschen de volken, ten einde die der dwingelanden te bezweren; den oorlog rekent hij noodzakelijk, en Frankrijk voor zijne eer verplicht dien te ondernemen. Ja, de oorlog is volgens hem thans nationale weldaad en de eenige ramp, die Frankrijk vreezen moet, is tot den oorlog niet te komen. Ook vaardigde de Vergadering eene verklaring uit door Condorcet ontworpen, en aan de Mogendheden meê te deelen, dat zij zich in de noodzakelijkheid zoude kunnen bevinden tegen de Vorsten, die de uitgewekenen beschermden, van het recht des oorlogs gebruik te maken, doch dat Frankrijk dan niet zoude ophouden in de bewoners der met de rebellen vervulde landen bevriende volkeren te zien.

Ook wordt het verslag, namens het diplomatieke comité 14 Januari 1792 uitgebracht, besloten met het betoog, dat de krijg behoefte is voor het Fransche volk, die door den rapporteur wordt aangeraden als heilzame crisis, welke het Fransche volk tot de hoogte van deszelfs bestemming verheffen, aan hetzelfde zijne eerste veerkracht hergeven, het publiek crediet bevestigen, en de zaden der innerlijke tweedracht verstikken zal. De Koning moet weten, dat de oorlog nuttig, noodzakelijk is, de openbare meening hem inroept, en het welzijn des volks hem maakt tot eene wet.

„Het berigt der zitting van 14 Januarij leerde de vreemde Hoven, dat het bestuur der buitenlandsche zaken reeds in handen was der oorlog-zuchtige Vergadering.” ⁶⁷)

Als 20 April d.a.v. tot den oorlog besloten wordt, geschiedt dit in eene verklaring, waarbij uitdrukkelijk gezegd wordt, dat de natie trouw blijft aan de hiervoren vermelde bepaling der staatsregeling des vorigen jaars; voorts uitgesproken, dat de oorlog slechts rechtvaardige verdediging is van een vrij volk tegen de aanrandingen van eenen Koning; en eindelijk aangekondigd, dat de Fransche natie bij voorraad alle vreemdelingen ontvangt, die de zaak harer vijanden afzwerende zich